

עפ"ג 2366/06/15 - גלוריה גאוי, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

16 יולי 2015

עפ"ג 2366-06-15 גאוי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערערות

גלוריה גאוי,

ע"י ב"כ עו"ד אורית שלו (סנגוריה ציבורית)

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

השופט א' אליקים:

מבוא

בפנינו ערעור על חומרת העונש שנגזר על המערערת ביום 19.4.2015 בבית המשפט השלום בחדרה (להלן - בית המשפט קמא, כבוד סגן הנשיא אביהו גופמן) שניתן במסגרת ת.פ. 21535-07-13.

המערערת הורשעה על פי הודאתה בעובדות כתב אישום שתוקן, בהסדר טיעון שלא כלל הסכמה לענין העונש. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, המערערת עבדה בביתם של המתלוננים בעבודות משק בית. בין התאריכים 28.11.08-15.11.10, גנבה המערערת במסגרת עבודתה פנקסי שיקים, השתמשה במרמה ב-71 שיקים וקנתה באמצעות השיקים המזויפים מצרכים ושרותים שונים, מספקים שונים בסך כולל של 105,506 ש"ח, המערערת הודתה גם כי מעשיה נעשו בנסיבות מחמירות בשל ריבויים, התמשכותם לאורך תקופה ארוכה ושיטתיותם.

בהתאם לכך הורשעה המערערת בעבירה של גניבה בידי עובד - עבירה לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק), זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי 418 סיפא לחוק, שימוש במסמך מזויף-עבירה לפי סעיף 420 לחוק, קבלת דבר בנסיבות מחמירות-עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

לבקשת המערערת, בטרם גזירת הדין הורה בית משפט קמא על הכנת תסקיר לענין העונש. שירות המבחן התרשם כי התנהגות המערערת מבטאת קושי להתמודד עם מצוקה רגשית וכלכלית ולכן המליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה לשם שילובה בהליך טיפולי וכדי לא לפגוע במבנה המשפחתי המליץ לשקול הטלת ענישה מוחשית בדמות מאסר

שירות בעבודות שירות.

בית משפט קמא, בגזר דינו קבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר בפועל של 6 חודשים ל-12 חודשים ולאחר שבחן את טיעוני הצדדים ותסקיר שירות המבחן דן את המערערת ל-8 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים וחייבה לפצות את המתלוננים בסכום של 40,000 ₪, שישולם ב-20 תשלומים של 2,000 ₪ כל אחד.

ביחד עם הערעור הגישה המערערת בקשה לעכוב ביצוע המאסר בפועל, המשיבה נתנה הסכמתה לבקשה, ועכבנו בהתאם את ביצוע רכיב המאסר.

תמצית טיעוני הצדדים

בהודעת הערעור ובטיעוניה בפנינו, ב"כ המערערת הקדישה חלק נכבד לטענות באשר לפיצוי המתלוננים ומצבה הכלכלי של המערערת. לטענתה טעה בית משפט קמא שהתרשם כי המערערת ביקשה להימנע מהטלת פיצוי משמעותי, בהתעלמו מהליכי פשיטת הרגל בהם היא מצויה ומהמגבלות שהוטלו עליה בענין פיצוי המתלוננים, משניתן גזר הדין היא פועלת על פיו ועד כה שילמה 3 תשלומים עבור הפיצוי. לטענתה בעת קביעת מתחם הענישה היתה חובה להתייחס לסיבות שהביאו את המערערת לביצוע העבירות, דהינו משבר משפחתי קשה ומצב כלכלי מחפיר. לטענתה במקרה זה יש לאמץ המלצות שירות המבחן לפנות למסלול השיקומי טיפולי ולהתחשב גם בנסיבות חייה, היותה אלמנה, אם חד הורית, ל-7 ילדים, שלושה שחיים איתה, אחת מהם קטינה ולכן ביקשה להעמיד את תקופת המאסר על 6 חודשים בהן תשא במסגרת עבודות שירות.

ב"כ המשיבה בטיעוניה, ביקשה שלא להתערב בגזר הדין של בית המשפט קמא, לטענתה מדובר בעבירות חמורות ביותר, המחוקק קבע עונש מאסר משמעותי של 7 שנות מאסר בגין כל אחת מהעבירות של גניבה ממעביד, הנסיבות החמורות באות לידי ביטוי בתכנון שקדם למעשים, בעובדה שלא מדובר במעידה חד פעמית אלא מקרים חוזרים ונשנים. לטענתה בית משפט עשה חסד עם המערערת שהטיל עליה עונש של 8 חודשים בלבד כשלטענת המשיבה קצהו התחתון של המתחם צריך לעמוד על 12 חודשי מאסר וגם גובהו של הפיצוי, הוא רק כשליש מסכום הגניבה.

דיון והכרעה

אקדים ואזכיר כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבע על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים של חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים, ראו פסק דינה של כבוד הנשיאה, השופטת מרים נאור בע"פ 5369/13 פלוני נגד מדינת ישראל (10.2.2015).

ערכאת הערעור בוחנת למעשה את סבירות העונש ולאחר ניתוח טענות הצדדים אני סבור כי מקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותנו.

בטרם אבהיר מדוע דין הערעור להידחות, בראש ובראשונה אתייחס לתוכן טיעוני ב"כ המערערת, הכוללים טענות עובדתיות בקשר לנסיבות ביצוע העבירות שלא בא זכרן בעובדות כתב האישום המתוקן, כך למשל צרפה המערערת

לערעור את הודעתה במשטרה (נספח ו), הטענה בסעיף 6 לנמוקי הערעור כי ההודעה הוגשה באישור בית משפט אינה מדויקת, במהלך הטיעונים בפני בית משפט קמא ציטטה ב"כ המערערת ארוכות את תוכן אותה הודעה, ומשהגישה את העתקה לאחר הדיון, קבע בית משפט קמא בהחלטתו מיום 15.2.2015 "לא מוכר לי הליך של השלמת טעונים לעונש בכתב".

מן הראוי להפנות לפסק דינו של כב' השופט אורי שהם מיום 8.7.2015 שחוזר על ההלכה המופנית הן לערכאה הדיונית, והן לעורכי הדין שמנסים להוסיף טענות עובדתיות למסגרת מוסכמת בהסדר טיעון, בהסתמך על סעיף 40(ד) לחוק:

"סעיף 40(ד) משקף את הגישה הכללית, המקובלת מאז ומתמיד, לפיה על כתב האישום, ובפרט אם מדובר בכתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר טיעון, לכלול את כל העובדות והנסיבות הרלבנטיות לביצוע העבירה... כאשר מדובר בכתב אישום שהוא תוצר של הסדר טיעון, אל לו לבית המשפט להיזקק לעובדות או לנסיבות שלא נכללו בכתב האישום, שבעובדותיו הודה הנאשם.... כך, בית המשפט רשאי להתיר למי מהצדדים (ולא רק לנאשם) להביא ראיות על נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שלא נזכרו בכתב האישום, אם שוכנע כי לא היתה אפשרות להביא ראיות אלה בשלב בירור האשמה, או כדי למנוע עיוות דין. יוטעם, כי את הראיות החדשות יש להביא בשלב הטיעונים לעונש. כאשר מדובר בכתב אישום שהתקבל במסגרת הסדר טיעון, דרך המלך להוספת עובדות או נסיבות חדשות היא הכללתן, בהסכמה, בכתב האישום המתוקן" ע"פ 5841/14 ארקאן נגד מדינת ישראל (8.7.2015).

למרות האמור לעיל, גם אם אקבל את מלוא נמוקיה של המערערת לביצוע העבירות כמתואר בהודעתה, כפי שעשה למעשה בית משפט קמא, אני סבור כי לא נפל פגם בקביעתו של בית המשפט קמא לפיה "גם אם אכן מצבה הכלכלי היה קשה ביותר, הרי אין בכך כדי להצדיק את מעשיה בשום אופן".

לטעמי לשאלת יכולתה של המערערת לפצות את המתלוננים לאחר גילוי העבירה ורצונה לעשות כן, יש לתת משקל, אך משקל שונה מהמשקל לו הוקדשו טיעוני ב"כ המערערת. כששוקלים את שיקולי הענישה הפלילית ובעיקר את חומרת המעשים, היקפם ומשכם המסקנה המתבקשת היא כי עונשה של המערערת הוא על הצד המקל.

אזכיר כי בפרק יא' לחוק העונשין שמתייחס לפגיעות ברכוש, עשה המחוקק הבחנה בין גניבה שהעונש המירבי הקבוע לצידה הוא 3 שנים לבין גניבה בידי עובד שהעונש המירבי בגין עבירה זו הועמד על 7 שנות מאסר, (ראו סעיף 384 מול סעיף 391 לחוק).

עוד חשוב להדגיש כי המחוקק קבע כי עבירת גניבה בידי עובד תלויה גם בערכו של נכס המעביד שנגנב שחייב לעלות על 1,000 ש"ח, במקרה זה ניצלה המערערת את אמונם של מעבידיה, בביתם עבדה וגנבה במשך שנתיים, 71 שיקים אותם זיפה וקבלה באמצעותם במרמה בנסיבות מחמירות מצרכים ושירותים שונים בסך כולל של 105,506 ש"ח. אזכיר כי העונש המירבי הקבוע בחוק לעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עומד על 5 שנות מאסר ובמקרה זה לא מדובר באירוע חד פעמי, 71 פעם נטלה המערערת שיק מתוך פנקס השיקים של מעבידיה, 71 פעם זיפה את תוכנו, ו-71 פעם מסרה אותו לידי אחר וקבלה במרמה מוצרים ושרותים.

בהתחשב במדיניות הענישה כפי שנותחה בפסק הדין של בית משפט קמא, אני סבור כי בית משפט קמא איזן נכונה את נסיבותיה האישיות של המערערת כפי שעלו מתסקיר שירות המבחן ביחד עם האינטרס הציבורי ולדעתי לא היה מקום לאמץ במקרה זה את המלצת שירות המבחן. ראו לענין זה ע"פ 1472/15 **שעשוע נגד מדינת ישראל** (17.5.2015):

"כבר נפסק כי חרף מעמדו של שירות המבחן ותרומתו החשובה להליך השיפוט, המלצתו מבטאת פן אחד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו, למשל, ע"פ 8659/13 אלמליח נ' מדינת ישראל, פס' 16 (14.5.2014)), ועל השופט לאזן בין המלצה זו לשיקולים אחרים שביסוד רציונל הענישה הפלילית (ע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' סגל, פ"ד לה (4) 313, 323-324 (1981)) ובהם: הגמול, ההרתעה והצורך בהגנה על הציבור".

לאור האמור לעיל אמליץ לחברי לדחות את הערעור ולהורות למערערת להתייצב לריצוי עונש המאסר.

**אברהם אליקים,
שופט**

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים עם התוצאה אליה הגיע חברי, השופט אליקים.

אוסף עוד כי לטעמי, ואם נפלה שגגה תחת ידו של בית משפט קמא, הרי שמדובר בקביעת מתחם ענישה שאינו משקף נכונה את חומרת ומספר העבירות שביצעה המערערת. נזכיר כי "**העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו**" [סעיף 40ב' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977]. סבור אני כי מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא אינו משקף את העקרון המנחה.

לטעמי, מתחם הענישה במקרה זה היה צריך לקבוע ענישה מחמירה בהרבה כאשר בנסיבות המקרה ניתן יהיה לסטות ממתחם העונש ההולם, להקל בדינה של המערערת ולהגיע אל התוצאה כפי שקבע בית משפט קמא משיקולי שיקום. ואולם ראוי היה לקבוע מתחם ענישה שישקף את חומרת העבירות, כעולה מהוראות החוק, וכן ריבוי המעשים והעובדה שהמעשים בוצעו על פני תקופה ממושכת.

מאחר ולא הוגש ערעור המאשימה על קולת העונש לא מצאתי לנכון להרחיב בעניין זה. בכפוף להבהרה זו אני מצטרף לדבריו של חברי ומסכים כי דינו של הערעור להידחות.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט ב' טאובר:

אני מסכימה.

בטינה טאובר, שופטת

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור.

המערערת תתייצב לריצוי מאסרה ביום א' 23.8.15 שעה 09:00 בבית מעצר קישון, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותה תעודת זהות או דרכון. על המערערת לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

עד להתייצבותה לריצוי מאסרה יישארו בעינם כל התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע העונש.

נדגיש כי דחינו את מועד ההתייצבות למועד שצוין כדי לאפשר למערערת להיערך לקראת מאסרה וכן כדי לאפשר לה לעבור הליך של מיון מוקדם במסגרת שב"ס.

ניתן היום, כ"ט תמוז
תשע"ה, 16 יולי 2015,
במעמד הצדדים ובאי
כוחם.
רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים, שופט